

RESOLUCIÓ

Gestió i recaptació

DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ
CIUTAT GARANTISTA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 de maig de 2025, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 26 de gener de 2025 va interposar un recurs d'alçada davant l'Institut Municipal d'Hisenda contra la provisió de constrenyiment derivada d'una sanció en matèria viària de la qual, segons manifestava, no havia rebut notificació prèvia.
- En data 26 de març de 2025, se li va embargar el compte bancari per un import de 241,70 euros, sense haver rebut resposta al recurs interposat.

Actuacions fetes

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, la Sindicatura la va admetre a tràmit i va iniciar la instrucció de l'expedient.

Es va considerar convenient dirigir-se a l'[Institut Municipal d'Hisenda](#) per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada. El dia 23 de maig de 2025, es va sol·licitar a aquest òrgan municipal la informació necessària per estudiar la queixa.

Rebuda la informació municipal es van estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 9 de juliol de 2025, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada als expedients i se n'adjunta la còpia.

CONSIDERACIONS

1. La sanció imposada

En vista de la documentació aportada per l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) es constata que els expedients es van incoar amb motiu de les denúncies de dates 21 i 28 de juliol de 2024 per "superar límit velocitat senyal específic" a la ctra. B-20 (Besòs).

Atès que la ciutadana promotora de la queixa no qüestiona la legalitat de la sanció imposada, no farem cap pronunciament en aquest sentit.

2. El règim de notificacions de les multes de trànsit

El motiu principal de queixa és la manca de notificació de l'expedient sancionador, així com la manca d'avisos de l'existència de la notificació.

És doctrina reiterada del Tribunal Constitucional (entre d'altres, la sentència 157/2007, de 2 de juliol; 54/2003, de 24 de març, i 145/2004, de 13 de setembre) que **cal garantir el dret de defensa i el dret de ser informat de la infracció corresponent en els procediments administratius sancionadors**, d'acord amb l'article 24 de la Constitució espanyola.

L'exercici d'aquests drets pressuposa notificar degudament a la persona implicada la incoació del procediment, perquè només així podrà exercir l'efectiva possibilitat de defensa davant la infracció que se li imputa abans que l'Administració prengui una decisió definitiva.

Per aquesta raó, existeix una constant i reiterada jurisprudència que diu que sempre que sigui possible **ha de practicar-se la notificació en el domicili de l'interessat i, només en darrer terme, recórrer a la notificació edictal**. En aquest sentit, és exigible a l'Administració una diligència especial perquè garanteixi i possibiliti a la ciutadania l'exercici dels seus drets, de la mateixa manera que li exigeix les obligacions.

Les notificacions de les denúncies per infracció de trànsit tenen la seva pròpia peculiaritat segons l'article 87 i següents del Reial decret legislatiu 6/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària (LSV), que estableix que les denúncies, en principi, s'han de lliurar en el mateix acte, és a dir, en mà.

No obstant això, les denúncies es podran notificar posteriorment conforme al règim ordinari de notificacions d'actes administratius en determinats supòsits, entre els quals s'inclouen **les infraccions que s'hagin conegut a través de mitjans de captació i reproducció d'imatges** que permetin identificar el vehicle, com va passar en aquest cas.

Aquest **règim ordinari de notificacions d'actes administratius** és el que preveu la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP), les característiques principals del qual són les següents:

- Les notificacions s'han de practicar **preferentment per mitjans electrònics** i, en tot cas, quan la persona interessada estigui obligada a rebre-les per aquesta via. Les persones físiques, en principi, no ho estan (art. 40 LPACAP). En línia amb el que s'ha mencionat, l'Ajuntament de Barcelona ha habilitat un tràmit electrònic per designar un correu electrònic per a la pràctica de notificacions electròniques.
- Les administracions amb competències sancionadores en matèria de trànsit, en primer lloc, notificaran els actes administratius corresponents a l'adreça electrònica viària (DEV). Si la persona interessada no en té, la notificació s'ha d'efectuar al domicili que hagi indicat expressament per al procediment i, si no n'hi ha, **al domicili que figuri en els registres de la Direcció General de Trànsit** (art. 90 LSV).

- Les notificacions són vàlides sempre que permetin tenir constància del seu enviament o posada a disposició, de la recepció o l'accés per part de la persona interessada o la seva representant, de les dates i les hores, del contingut íntegre i de la identitat fidedigna de la persona remitent i la destinatària. L'acreditació de la notificació efectuada s'ha d'incorporar a l'expedient (art. 41.1 LPACAP).
- Quan la notificació es practiqui al domicili de la persona interessada, en cas que no hi sigui, se'n pot fer càrrec qualsevol persona de més de 14 anys, sempre que faci constar la seva identitat (art. 42.2 LPACAP).
- Si ningú no es fa càrrec de la notificació, s'ha de fer constar aquesta circumstància a l'expedient, juntament amb el dia i l'hora en què es va intentar fer la notificació. L'intent de notificació es repetirà una vegada més dins dels tres dies següents, en una hora diferent. En cas que el primer intent de notificació s'hagi fet abans de les 15.00 hores, el segon serà després de les 15.00 hores i viceversa, i cal deixar almenys una diferència de tres hores entre els dos intents de notificació. **Si el segon intent també és infructuós, procedirà la notificació edictal** (art. 42.2 de la LPACAP i 90.3 de la LSV).
- La notificació es farà a través d'un anunci al BOE quan les persones interessades en un procediment siguin desconegudes, s'ignori el lloc de la notificació o bé, **un cop aquesta s'hagi intentat, no s'hagi pogut practicar (art. 44 de la LPACAP)**. Per la seva banda, l'article 91 de la LSV també preveu que les notificacions infructuoses es publicaran al BOE i es consideraran notificades vint dies després de la seva publicació. En la pràctica, es publiquen al Taulell Edictal de Sancions de la DGT (TESTRA) i, de manera simultània, al Taulell Edictal Únic (TEU) del BOE.

Quant a notificacions d'actes administratius en matèria tributària, hi ha algunes especificitats d'acord amb els articles 109 i següents de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, entre d'altres, que amplien les opcions de l'adreça on dirigir les notificacions, amplien també les persones legitimades per fer-se'n càrrec i preveuen la notificació de compareixença a través de la publicació edictal al BOE.

En el cas que ens ocupa, la promotora de la queixa insisteix en el fet que va patir indefensió a causa dels intents de notificació infructuosos.

En aquest punt, i un cop analitzada la documentació aportada per l'IMH i les evidències de notificacions, es constata que:

- Pel que fa a un expedient, la publicació edictal va tenir lloc el 9 d'octubre de 2024, després d'haver-se intentat el lliurament en mà dos cops (el 20 i 23 de setembre de 2024), en franges horàries diferents (a les 11.22 i 20.27 hores, respectivament) i en el domicili correcte. El resultat va ser “absent” i es va deixar un avís a la bústia.
- Quant a l'altre expedient, la publicació edictal també va tenir lloc el 9 d'octubre de 2024, després d'haver-se intentat el lliurament en mà dos cops (el 20 i 23 de setembre de 2024), en franges horàries diferents (a les 13.41 i 20.27 hores, respectivament) i en el domicili. El resultat va ser “absent” i es va deixar un avís a la bústia.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, es posa de manifest que les notificacions s'han practicat d'acord amb el que disposa la normativa de trànsit i, per tant, no s'observa una vulneració del **dret de defensa ni el dret de rebre informació de la infracció corresponent en el procediment sancionador**.

3. Fermesa de la sanció i obertura de la via executiva

Un cop rebuda la provisió de constrenyiment, el 26 de gener de 2025, la promotora de la queixa va interposar un recurs contra el procediment de constrenyiment en què al·legava els defectes de notificació que més amunt s'han exposat.

L'article 160 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària (LGT) defineix la recaptació com l'exercici de les funcions administratives que condueixen al cobrament dels deutes tributaris, que es pot fer en període voluntari o en període executiu, mitjançant el pagament o compliment espontani de l'obligat tributari o, a falta d'això, a través del procediment administratiu de constrenyiment.

D'acord amb els articles 95 i 96 de la LSV, **la sanció serà executable** una vegada que acabi el termini de pagament voluntari:

Article 95

4. Si el denunciat no formula al·legacions ni abona l'import de la multa en el termini de 20 dies naturals següents al de la notificació de la denúncia, aquesta tindrà l'efecte d'acte resolutori del procediment sancionador en els casos següents:

[...]

b) Infraccions greus que no suposin la detracció de punts la notificació de les quals no s'hagi pogut efectuar en l'acte de la denúncia.

[...]

En aquests supòsits, la sanció es pot executar transcorreguts 30 dies naturals des de la notificació de la denúncia.

5. La terminació del procediment posa fi a la via administrativa i la sanció es podrà executar des del dia següent al transcurs dels 30 dies abans indicats.

L'article 96.1 de la LSV disposa que la resolució sancionadora **posarà fi a la via administrativa i la sanció es podrà executar des de l'endemà** del dia que es notifiqui a la persona interessada i produirà plens efectes, o, si escau, una vegada hagi transcorregut el termini indicat a l'article 95.4.

Per tant, d'acord amb la documentació de l'expedient, després de la notificació edictal, com que la sanció no s'havia pagat, va esdevenir ferma en via administrativa quan va expirar el termini d'ingrés en període voluntari, i per això va quedar oberta la via executiva.

4. El procediment de constrenyiment

El procediment de constrenyiment es regula a l'article 167 i següents de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, i a l'article 70 i següents del Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament general de recaptació.

L'article 167 de la LGT disposa que contra la provisió de constrenyiment només són admissibles els motius d'oposició següents:

a) Extinció total del deute o prescripció del dret a exigir el pagament.

- b) Sol·licitud d'ajornament, fraccionament o compensació en període voluntari i altres causes de suspensió del procediment de recaptació.
- c) Falta de notificació de la liquidació.
- d) Anul·lació de la liquidació.
- e) Error o omissió en el contingut de la provisió de constrenyiment que impedeixi la identificació del deutor o del deute constret.

De conformitat amb el que disposa l'article 167.1 de la LGT, el procediment de constrenyiment s'inicia mitjançant una provisió notificada a l'obligat tributari en què cal identificar el deute pendent i els recàrrecs corresponents (article 28 de la LGT). En el mateix acte se li requereix que efectui el pagament i se l'adverteix que, si no es paga el deute dins el termini atorgat d'acord amb l'article 62.5 de la LGT, es procedirà a l'embargament dels seus béns, d'acord amb l'article 169 de la mateixa norma.

De les dades que consten a l'expedient es constata que a la persona interessada li van notificar la provisió de constrenyiment contra la qual va interposar el recurs en data 26 de gener de 2025.

En conseqüència, en aquest cas **tampoc es considera que s'hagi vulnerat el dret de defensa** de la ciutadana promotora de la queixa.

5. La manca de resposta al recurs interposat

Val a dir que, un cop la Sindicatura de Greuges va demanar informació a l'IMH, aquest òrgan municipal va revisar, de manera immediata, l'expedient objecte de queixa, i ha emès la proposta de resolució al recurs interposat per la ciutadana el 26 de gener de 2025.

En aquest punt, convé recordar que l'article 46 de la Llei 1/2006, de 13 de març, de règim especial del municipi de Barcelona, regula el recurs d'alçada davant l'Alcaldia contra els actes d'aplicació dels tributs i els ingressos de dret públic (com són les multes i les sancions), al qual és aplicable el règim del recurs de reposició de l'article 14 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL).

L'article 14.2 del TRLRHL disposa que el recurs s'ha de resoldre en el termini d'un mes comptat des de l'endemà de la seva presentació. Doncs bé, en el cas que ens ocupa **han transcorregut gairebé cinc mesos** fins que s'hi ha donat resposta, un termini que, si bé no és excessiu, sí que hauria de ser evitable.

Aquesta institució és conscient del gran volum d'expedients sancionadors que tramita l'IMH i, malgrat les mesures per a la millora contínua que es van implementant progressivament en els àmbits organitzatiu i tecnològic, en determinades ocasions no és possible complir els terminis establerts per la normativa. Per aquesta raó, ens consta que l'IMH revisa constantment els seus processos per tal de reduir els terminis de resolució.

El **principi de bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen en l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat i respecti alhora els drets i els interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda ha estat ajustada a dret**.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que continuï treballant en la implementació de mesures tècniques i organitzatives per donar compliment als terminis legals de resolució en els procediments administratius sancionadors.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.6 "Màxima eficàcia i responsabilitat envers la ciutadania"**.